

معلولیت سیاسی

آیا سیستم عصبی و شنوایی مدیریت ما ضعیف است یا نقاط پنهان دارد؟

کنند. در یکی از مدارس حوالی رباط کریم بارها و بارها برای شناسایی آنان اقدام کرده‌اند. در مقابل مدیر مدرسه معتقد است که کنار مدرسه یک خرابه وجود دارد که محل جمع شدن معتادان و فروش مواد است. تا به حال بارها و بارها به مسئولان اطلاع داده‌اند که بساط آنان را جمع کنند که برای دانش آموزان خطرناک است، ولی هیچ اقدامی صورت نگرفته است. در حالی که برای اعتراضات اخیر با تمام توان اقدام می‌کنند تا افراد شناسایی شوند. این دو رفتار نشان می‌دهد که سیستم عصبی مدیریت سیاسی دچار اختلال جدی است. به همان میزان که نسبت به برخی از مسائل مهم بی تفاوت و بدون واکنش است در برابر امور دیگری که محصول آن بی تفاوتی است واکنش جدی نشان می‌دهد.

چنین ساختاری با اینگونه حساسیت قادر نیست که درک عینی از محیط خود پیدا کنند. از حدود ۲۰ سال پیش که مسأله تحریم‌ها و اعتراضات آغاز شد، انتظار می‌رفت که رفتار عمومی حکومت دچار تغییر شود. حتی در کوچک‌ترین مسائل نیز تحولی رانمی بینیم. برای نمونه سطح پذیرایی در جلسات رسمی مشابه، هیچ تغییری نکرده است! بودجه تخصیص داده به امور گوناگون کمابیش ثابت است و موارد غیر ضرور حذف نشده است. اگر درآمد ما نصف شود، به طور طبیعی همه هزینه‌های ما نصف نمی‌شود، بلکه تفریح و پوشاک ۸۰ درصد کم می‌شود ولی خوراک و بهداشت، ۲۰ درصد کم می‌شود. رفتار نابخردانه‌ای است که همه را به یکسان کم کنیم، حتی تفریح و پوشاک را کم نکنیم و در عوض بهداشت و خوراک را ۸۰ درصد کم کنیم! ولی این کارها را انجام می‌دهیم.

واقعیت این است که سنسورهای مدیران جامعه دچار مشکل شده و کار نمی‌کنند. جامعه‌ای که این همه تحولات را در حوزه رسانه (متنوع شدن آنها و شکستن انحصار صدا و سیما) اقتصاد (تحریم‌های شدید و قطع درآمدهای نفتی و تورم و بیکاری بالا)، سیاسی (افزایش بی‌اعتمادی و کاهش امید) و امنیتی (اعتراضات و درگیری‌ها) را ببیند و هیچ تغییر و تحولی در رفتار خود ندهد، به طور قطع نخواهد توانست بر مشکلات فایق آید. این رفتار مثل آن است که انسان در ظهر تابستان اهواز همان لباسی را بپوشد که شبانگاه در دی ماه در قله سبلان بپوشد! نتیجه از پیش مشخص است.

عباس عبدی

تحلیلگر سیاسی

برخی دولت‌ها و حکومت‌ها، صداهای حمایت حتی حمایت‌های ریاکارانه را خیلی خوب می‌شنوند، فرکانس شنوایی آنان با این صداها بسیار هماهنگ است. حمایت‌هایی با شدت و دسی بل‌های بسیار پایین حتی از راه دور را هم خوب می‌شنوند. ولی صداهای اعتراضی برای آنان ناآشناست و شنیده نمی‌شود

رفتار سیاسی در ایران بسیار عجیب و حتی باور نکردنی است. قصدم این نیست که بگویم در خطر جدی و بحرانی قرار دارد و هر آن ممکن است برای آن اتفاقی رخ دهد، شاید هم باشد، ولی پرداختن به این مسأله هدف این یادداشت نیست. بلکه از کار افتادن سیستم عصبی و احساس درد یا بازتاب دادن وضعیت محیط بیرونی به مغز و به تبع آن فرمان ندادن از طرف مغز به اعضای جامعه برای رفتار مناسب، موضوع این یادداشت است. حتی می‌توان گفت رفتارهای غریزی هم تا حدی دچار اختلال شده است. اگر ترقه‌ای کنار ما منفجر شود به صورت غریزی از جامی پریم و خود را به عقب می‌کشیم. این ساده‌ترین رفتار واکنشی ما نسبت به انفجار ترقه است. البته فراتر از واکنش غریزی، ممکن است رفتارهای آگاهانه و ارادی نیز در مواجهه با این پدیده اتخاذ کنیم. ولی اگر حس شنوایی نداشته باشیم، طبعاً ۱۰ تا ترقه که سهل است بمب هم منفجر شود متوجه نمی‌شویم و واکنشی نشان نمی‌دهیم تا هنگامی که آنها تخریب خودشان را انجام دهند.

حواس پنجگانه بدن برای ادامه حیات ضروری است. هر کدام را که نداشته باشیم با ضعیف باشد، دچار نوعی معلولیت محسوب می‌شویم. معلولیت جسمی روشن است. برای نمونه در حوزه شنوایی ممکن است به کلی ناشنوا باشیم. ممکن است شنوایی ضعیفی داشته باشیم و باید با صدای بلند با ما سخن گفت تا بشنویم. همچنین ممکن است برخی از فرکانس‌ها را نشنویم ولی فرکانس‌های دیگر را خیلی هم خوب بشنویم. اگر دچار ناشنوایی باشیم، صدای اعتراض یا صدای حمایت و تأیید برای مایکسان است. ولی اگر معلولیت شنوایی فقط روی فرکانس‌های خاصی باشد، قضیه فرق می‌کند. برای نمونه برخی دولت‌ها و حکومت‌ها، صداهای حمایت حتی حمایت‌های ریاکارانه را خیلی خوب می‌شنوند، فرکانس شنوایی آنان با این صداها بسیار هماهنگ است.

حمایت‌هایی با شدت و دسی بل‌های بسیار پایین حتی از راه دور را هم خوب می‌شنوند. ولی صداهای اعتراضی برای آنان ناآشناست و شنیده نمی‌شود. حتی اگر با بلندترین شدت باشد. به همین علت است که چنان رفتار می‌کنند که گویی اعتراضی و مسأله‌ای وجود ندارد. سیستم عصبی و شنوایی مدیریت سیاسی ما ضعیف نیست، بلکه نقاط کور دارد. مثل نقاط کور در خودروها. برای نمونه پس از حوادث اعتراضی اخیر، کوشش کرده‌اند که جوانان و افراد فعال یا حاضر در این اعتراضات را شناسایی

